

פינה ויתד ישראל אלדד

עוד ליכוד שכזה...

חזית לאומית נגד מה שעלול להתחרש בנושא "שלום" עם חוסיין, ערפאת ואסד, היא ודאי עניין ראוי להלכה ולמעשה, להצלח ישראל ממפולת ללא תקנה.

הבעייה כמובן מתי ייעשה הדבר, על ידי מי ייעשה ואיך ייעשה. מה שגורק בנדון לחלל התקשורת עכשו, הוא בדיוק ההיפך מן הנדרש מן הרצינות. כל עוד לוי נלחם בשמיר, ולא התאחדו, כל עוד "חרות" נאבקת בליברלים ולא התאחדו, וכל עוד גרעון פת מערער על התוכנית הכלכלית של חברו למפלגה יצחק מודעי (והוא, פת, שר בממשלה!) ושלוש החזיתות האלה, שלשחן לא על אידיאולוגיות או טאקטיקות הן מתחוללות, כי אם הכל, הכל מושרשים אישיים צומח, הלא הוא בגדר קוצים. שום חזית לאומית אינה יכולה לקום על רקע זה. משלשה בזיונות — מאבקי שליטה ואחוזים — שכאלה, לא יצמחו כבוד ונצחון.

הליטאני קורא

"רפאל איתן קורא להציב את גבול הבטחון על גהר הליטאני". זה קורה כמובן עכשו על רקע ההפגנות הגוברות על הגליל העליון וקרית שמונה בראש (מחר שוב נהריה).

ההבטחה הנרגשת "לא עוד קאטיושות על קרית שמונה", לא נתקיימה. הסיבה הפוליטית היא באכזב "בעל הברית" המארוניטי. הקונספציה המדינית: לבנון בשלטון הנוצרים כבעל ברית לעם היהודי במדינתו בארץ-ישראל — קונספציה עתיקת ימים בציונות, בימים בהם הנוצרים היו רוב גדול בלבנון. בינתיים ירד כוחם. כוחם הצבאי מלכתחילה כנראה לא היה בר-סמכא, אם מרוב נחת כלכלי ושומן, אם מטעמים אחרים.

הסיבה הבטחונית להתברות ההבטחה הייתה הנסיגה כפי שנעשתה. באמת בלחץ הקרבנות ובהימנעות מיד קשה ומכרעת באיזור הדרומי של לבנון. מלכתחילה צריך היה לקבוע את הגבול — הבטחוני לא המדיני — על הליטאני. רצועת הבטחון לא די בה, כי לא די בכוחות צה"ל ובעומק הרצועה. הליטאני כגבולנו המדיני — נתבע ע"י הציונות (ולאו דווקא הימנית-קיצונית) — בימים בהם היינו מאות אלפים בלבד כאן. רב מזה: כבר בהצעה היהודית לוועידת השלום בפאריס ב-1920 (ואנו אז שמונים אלף יהודים בארץ) חוזר על גבול זה בן-גוריון בוועד הפועל של ההסתדרות. ב-1937, בוויכוח על החלוקה של פיל ("לא שכחתי את גבולנו הצפוני על הליטאני" — תשובת בן-גוריון למתנגדי החלוקה). מטעמים שונים אין להרחיב בתקופה זו גם את הגבול המדיני, משמע, התישבותי עד לגבול טבעי זה. ואין דמיון בין שטח זה ובין יהודה ושומרון, לא היסטורית, לא גיאוגרפית, גם לא בטחונית. דרום לבנון מאיים היום על חיי אורחינו בגליל העליון ואסור להפקירם אף לא לקאטיושות. ביהודה ושומרון, בשלטוננו וישוּבנו היא בעייה קיומית למדינה, ביסוסה או ערעורה של זכותנו על הארץ בכלל. מכאן האבחנה: ביהודה ושומרון חלק אינטגרלי — ובהמשך גם מרכזי — של ישראל. דרום לבנון — איזור בטחוני, מה עוד שאין לבנון בגדר מדינה עצמאית כלל שניתן לסמוך על שלום אתה (בנוסח ההסכם הזכור לצחוק מיום 17 במאי...).

גבול בטחוני ראציונלי ומינימלי זה הוא הליטאני. ורק הינם אפשר לראות: ממרחק של חמישים, שבעים שנה, עד מה הגינית היתה חביעתנו — ואנו עדיין לא מדינה כלל ומיעוט שבמיעוט, פחות מתושבי קרית שמונה ונהריה וישוּבכי הספר הצפוני — לקבוע את גבולה הצפוני של הארץ על גהר הליטאני.

צה"ל על הליטאני ובין הליטאני והגבול הצפוני הישן מן הרגע הראשון — משטר של ודאות בטחונית, לגבי כל אוכלוסייה שממנה יורים עלינו או יוצאים מחבלים להתנכל בדרכים לחילי ישראל. או אז תהיה משמעות להבטחה לקריית שמונה.

עמו ומורשתו של מנצור

עטאללה מנצור פרסם ("הארץ" י"ז בטבת) רשימה נוסטאלגית יפה על חג-המולד בנצרת בימים עברו. הוא מקונן, כמובן, על החלשת כוחם של הנוצרים בארץ ואף בנצרת עצמה. בין היתר הוא מספר מזכרונות הילדות על כומר שהיה שר בחג-המולד בכנסייה בחתרגשות רבה שיר שכזה: "ה' הצל את עמך וברך את מורשתך".

אין הוא כותב באיזו לשון גאמרה תפילה זו (ערבית? או שמא יוונית?) על כל פנים, ודאי לא עברית. מסתבר שמנצור פשוט איננו יודע שבסך-הכל זה פסוק מתהלים (פרק כח, פסוק ט) וזו לשונו במקור (הוא ידוע מאוד, כי מרבים לשיר אותו אצלנו בכל הזדמנויות): "הושיעה את עמך וברך את נחלתך". מילא, תרגם עטאללה מנצור מן הזכרון כנראה ולא ידע מה המקור. מסתבר שגם העורך (הרי יש עורך בעתון, לא כן?) קרא ולא ידע מהו קורא והשאיר.

נשאר רק עוד שאלה אחת, לא לשונית, כי אם עניינית: שיר-תפילה זה, על איזה עם מדובר שם, ואל איזו נחלה ושל מי?